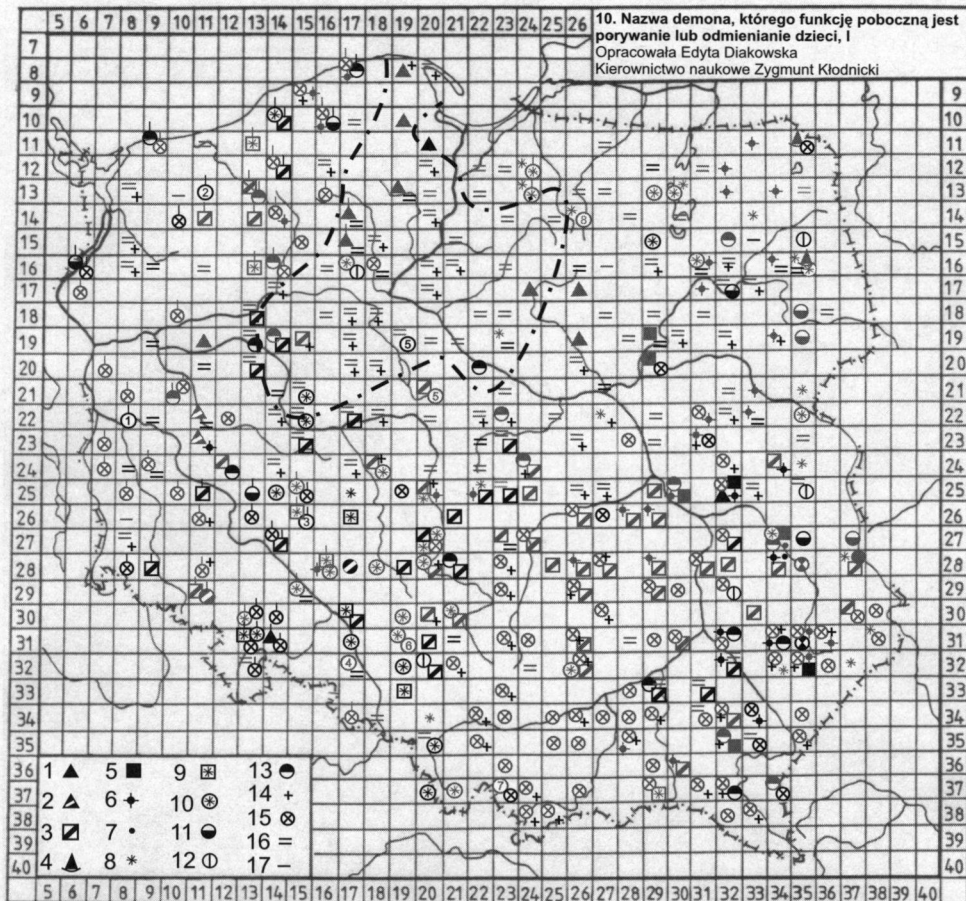

Objaśnienie znaków:

Nazwa demona porywającego lub odmienającego dzieci: 1 - *kraśnięta*, 2 - *skrzat*, 3 - *południca*, 4 - *łojma*, 5 - *zmora*, *mara*, 6 - *czarownica*, 7 - *czercica*, 8 - *zły duch*, 9 - *zły*, 10 - *diabeł*, 11 - *rusałka*, 12 - *topielec*, *wodnik*, 13 - *baba jaga*, *baba jędra*, 14 - potwierdzone wierzenie z kwestionariusza VII urodzinowego, 15 - inna nazwa [zob. mapa 8.], 16 - brak tradycji, 17 - brak odpowiedzi. Kolejne cyfry w kółkach oznaczają: 1 - *wił*, 2 - *straszylko*, 3 - *wieczornica*, 4 - *habernica*, 5 - *ciota*, 6 - *utopek*, 7 - *strzyga*, 8 - *zamion*, są to nazwy demonów sporadycznie występujących w wierzeniach ludowych.

Zasięg występowania wierzenia w demona zwanego: - - - - - *kraśnię* na podstawie mapy K. Moszyńskiego [zob. mapa 12]

Uwagi:

- Mapę opracowano na podstawie badań terenowych prowadzonych w latach 70. i 80. XX wieku przez Pracownię Polskiego Atlasu Etnograficznego.
- Mapa dotyczy stanu zjawiska w latach 70. i 80. XX wieku.
- Punkty oznaczone kolorem szarym odnoszą się do informacji z kwestionariusza PAE nr 7, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia urodzinowe*.
- Punkty z pionową kreską oznaczają informacje pochodzące od ludności napływowej (przesiedleńcy z Kresów Wschodnich i osadnicy z różnych rejonów Polski).
- Oznaczenia wykorzystane na mapie zaczerpnięto z mapy pt. *Demony porywające i odmienające niemowlęta*, opracowanej przez K. Jagiela (mapa PAE nr 491, karta CCLXXVII).

Mapę opracowano na podstawie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu PAE nr 7, *Zwyczaje, obrzędy i wierzenia urodzinowe*, oprac. Józef Gajek:

XIII. Wątek opowiadań o porywaniu dziecka i podrzucaniu "odmieńca"

60. Jak takiego demona, taką siłę nazywają?

oraz na podstawie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu PAE nr 10, *Demony, półdemony i istoty nadprzyrodzone w opowiadaniach i wierzeniach ludowych*, oprac. Józef Gajek:

XVI. Demony porywające, zamieniające dzieci

2. Jak takiego demona nazywają?